

ACTIEF IN DE REGIO

Oehoes, grensgevallen (of randfiguren)!

Vogelend Nederland werd in 2002 verrast met het bericht dat er, naast de bekende Limburgse Oehoes, ook een oehoepaar had gebroed in de Achterhoek. Het eerste geval buiten Limburg. De schitterende foto in de broedvogelatlas van een van de reuze uilskuikens maakte zo nieuwsgierig dat we contact zochten met een van de betrokkenen van het eerste uur: Gejo Wassink.

Lees Twirre

Twirre is een driemaandelijks tijdschrift voor natuurstudie, -bescherming, -voorlichting en -beleid in Friesland. Naast een gevarieerd en breed aanbod aan veldbiologische artikelen bevat het tijdschrift onder meer mededelingen van de Friese vereniging voor veldbiologie (FFF), nieuws van de Wielenwerkgroep en nieuws uit de Friese natuurterreinen van It Fryske Gea, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. In 2004 viert Twirre haar 15e jaargang. Een jubileum, waarvoor de lay-out van het tijdschrift een gedaanteverwisseling zal ondergaan. Voor de liefhebbers blijft de inhoud onverminderd interessant met bijdragen over Aalscholvers op Friese slaapplaatsen, broedvogels van Ameland in 1987-2001, winter-Grutto's bij Harlingen in 1998-2003, ontwikkelingen van broedvogels in de zomerpolders, boezemlanden en moerassen van het centrale merengebied, broedvogels van laagveenmoeras De Deelen, Kleine Rietganzen op slaapplaatsen in Zuidwest-Friesland, een themanummer over de toekomst van de Friese natuur, etcetera. Wie meer wil weten over natuur en vogels in Friesland, leest dus Twirre.

Een abonnement op Twirre kost € 9,60 per jaar, losse nummers kosten € 3,30. Voor meer informatie: Stichting Twirre, p/a O. Postmaweg 32, 8915 DP Leeuwarden, tel.: 058-2133103, e-mail: twirre.redactie@planet.nl.

Gejo Wassink is bestuurslid van VWG Zuidoost-Achterhoek en een bezig baasje, zo blijkt tijdens een geanimeerd onderhoud in het landelijke Lievelede ten noordwesten van Winterswijk. Hij is niet alleen bestuurslid maar vult ook een aanzienlijk deel van het verenigingsblad de Leunink. 'Leunink is Achterhoeks voor Huismus' zegt Gejo. Roofvogels vormen zijn grote passie. Al 30 jaar lang houdt de Vogelwerkgroep alle roofvogels bij in de Zuidoost-Achterhoek. Het intensieve onderzoek wordt uitgevoerd door enthousiastelingen die vaak jarenlang betrokken blijven. Zo ook Gejo, die in ieder vrij uur bezig is met onderzoek of ringwerk. Vlakdekkend nesten opsporen, klimijzers onder en klimmen maar. Gejo is jarenlang tevens medewerker aan BMP en PTT geweest, maar de kromsnavels slokten zoveel tijd op dat deze tellingen niet meer konden worden gecombineerd met het roofvogelonderzoek.

Een paar jaar geleden werd hij gebeld, of hij ook een ringvergunning voor Ransuilen had. En of hij die wilde ringen. Omdat de dagroofvogels voorrang hadden, hield hij de boot in eerste instantie af. Niet veel later werd hij weer gebeld met de vraag hoe groot Ransuilen eigenlijk zijn, want deze waren toch wel erg groot. Toen hij in de buurt was, besloot hij een kijkje te nemen. Een boer uit de naaste omgeving liet hem enkele foto's zien van een paar uilskuikens. Verwarring! Waren dit wel Ransuilen? De plaatjes werden over internet naar Limburgse kenners gestuurd. Daar kwam het verlossende woord: het waren jonge Oehoes, het eerste broedgeval voor de Achterhoek.

Om verstoring te voorkomen, werd dit alleen in kleine kring bekend gemaakt. Enkele leden van de vogelwerkgroep, met Gejo als animator, besloten het oehoepaar te volgen. Er werd vooral onderzoek naar prooiresten gedaan. Wat bleek, de Achterhoekse Oehoes hebben in het najaar en winter vooral Houtduiven op het menu, en tijdens het broedseizoen postduiven. Hoewel Oehoes bekend staan als toppredator en haast alles eten wat hen voor de klauwen komt (in Duitsland zijn ook huiskatten als prooirest teruggevonden, en zelfs een teckel met halsband!), worden de Buijzders en Haviken uit de Achterhoek (voorlopig?) nog met rust gela-

ten, misschien omdat er genoeg duiven zijn. Het bosje waar de Oehoes in 2002 broedden werd helaas gekapt. In de omgeving werden kunstnesten opgehangen om de Oehoes te verleiden daar te gaan broeden, maar dat leek zonder succes te verlopen. Bezoeken in het vroege voorjaar van 2003 leverden niets op. Geen reuzenuil te bekennen. Wie schetst de verbazing toen in mei toch jonge Oehoes werden gesignaleerd, op een van de kunstnesten. De stiekemers hadden toch gebroed! Zo kon het (prooi)onderzoek weer verder gaan. Intussen was het balletje gaan rollen en Gejo in contact gekomen met enkele Duitse Oehoe-experts. De Duitsers waren vooral benieuwd naar het feit dat deze Oehoe op een (kunst)nest in een boom broedde. Dat kenden ze in Duitsland niet, want daar nestelen ze eigenlijk alleen op rotswanden (behalve in Schleswig Holstein, waar ze ook in bomen broeden), soms ook op de grond (hellingbossen). Regelmatig reist Gejo nu naar Duitsland om meer gegevens over de Duitse Oehoes te verzamelen en te overleggen met de Duitse collega's.

Alle vrije uren worden inmiddels in de Oehoes gestoken, en dat vergt soms veel van het gezin dat ook de nodige aandacht verdient. 'Getrouwd zijn met een vogelaar, is voor de partner soms een (z)ware beproeving', verontschuldigt hij zich. Gejo heeft inmiddels van school, waar hij speciaal onderwijs geeft aan moeilijk lerende kinderen, een aantal weken verlof opgenomen om zich dit voorjaar weer helemaal op de Oehoes te kunnen storten. 'Ik wil ze zo'n jaar of vijf volgen en prooiresten verzamelen en kijken hoe alles zich ontwikkelt. Op twee andere locaties zijn inmiddels ook al Oehoes waargenomen. Spannend. Ik vermoed dat in de Nederlandse grensstreek uiteindelijk wel zo'n 15 paar Oehoes zouden kunnen gaan broeden. Vooral in Twente, waar de bossen eigenlijk veel geschikter zijn dan in de Achterhoek, verwacht ik Oehoes', besluit Gejo. 'Dat doe ik het liefst, actief bezig zijn met een soort, gegevens verzamelen, ze direct in de computer stoppen en ermee stoeien.' Hij kan nog uren doorpraten, maar de kinderen moeten naar bed. Na een laatste kop koffie neem ik afscheid van een bevlogen vogelaar.

Harvey van Diek